

ANAYASA DEĞİŞİKLİK PAKETİNİN GETİRDİKLERİ PANELİ (25 MAYIS 2010)

27 Mayıs 2007 tarihinde aramızdan ayrılan, 1987 yılında Şubemiz Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevini yapan değerli üyemiz Ataman Kınış anısına, 25 Mayıs 2010 Salı günü saat 19.00'da "Anayasa Değişiklik Paketinin Getirdikleri" konulu bir panel düzenlendi. Yöneticiliği'ni EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş'ın yaptığı ve EMO Genel Merkezi Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilen panele konuşmacı olarak Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Cüneyt Ozansoy, TMMOB Avukatı Nurten Çağlar Yakış ve Ankara Barosu'ndan Avukat Tayyar Selçuk konuşmacı olarak katıldılar.

Panelden önce EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş bir açılış konuşması yaptı. Konuşması öncesinde salondaki konukları Kınış'ın şahsında daha güzel bir dünyaya mücadelesinde yitirdiklerimiz için saygı duruşuna davet eden Pektaş "Ataman Kınış aramızdan ayrılalı 3 yıl oldu. İyi bir mühendis ve iyi bir EMO'cu olan Ataman ağabeyin yokluğunu hep hissettik. Onun ve onun gibilerin bize bıraktıkları büyük sorumluluğu yerine getirmek için daha çok çalışmamız gerektiğinin bilincindeyiz. Onların aramızda buldukları zaman bizlere öğrettiklerini temel kılavuz kabul ederek gitmemiz gereken çok yol, aşmamız gereken çok engel var" dedi.

Özelleştirmelerin talan, vurgun ve soygun formatında son sürat devam ettiğine işaret eden Pektaş çalışanların yaşamının, iş güvencelerinin, geleceklerinin göz ardı edilip yaşamın tümünün ticarileştirildiğini belirtti. Gerici ve ırkçı politikalara prim verilerek, toplum kesimleri arasında mesafeler oluşturulmaya ve bu mesafeler üzerinden politika geliştirilerek yığınların manipülasyonunun kolaylaştırılmaya çalışıldığından söz eden Pektaş sözlerine şöyle devam etti: "Ekonomik saldırılar sıklıkla, hukuksal saldırılar ve farklı biçimlerdeki şiddet yoluyla desteklenerek toplumsal dinamikler ve toplumsal muhalefet yok edilmeye çalışılıyor.

DDK örneğinde olduğu gibi, örgütlü kesimlere yönelik operasyonlar ile bir yandan demokratik bir ortamın gelişmesinin önüne engeller çıkarılmakta, diğer yandan da var olan ilerici yapılanmalar yok edilmeye çalışılmaktadır.

Sendikalara ve meslek odalarına karşı her fırsatta tahammülsüzlüğünü dile getiren iktidar sözcüleri, daha baskıcı, daha karanlık, daha kirli bir gelecek yaratmalarının önündeki engellerden sıklıkla yakınmaktadır. İçinde bulunduğumuz TMMOB örgütlülüğü de, bugüne kadar sürdürdüğü bilimden, demokrasiden, halktan, emekten, dayanışmadan, insanca yaşamdan yana duruşu ile iktidarların her zaman rahatsız oldukları bir güç olmuştur."

Vekillerin Kulakları Tıkalı

"Son sürat yapılmaya çalışılan anayasa değişikliği çalışmalarında bir kez daha halkın her kesiminin beklentilerine ve gereksinimlerine odaklanılmadığı, siyasi ikballerine ve sermaye sınıfının beklentilerine odaklanan iktidarlara/

muhalefetli oluşumların, demokrasiyi, insan haklarını, hukuku, eşitliği, özgürlüğü, insanca bir yaşamı ıskaladığını gördük.

Aynı oluşumlar bu ıskalara karşın otoriter ve baskıcı yönetim anlayışı, daha fazla sömürü, daha fazla baskı, daha fazla saldırı anlayışını bir kez daha tavaf etmiştir.

Anayasa değişikliğini kendi iç mutabakatı ile sınırlı tutan ve bunun dışında bir mutabakat derdi olmayan meclis, değişikliklerin doğrudan muhatabı olan halkın düşüncelerine ve taleplerine (vekiller asillere) kulaklarını tıkamıştır" diyerek sözlerine devam eden Pektaş asıl değişikliğin 12 Eylül mirası hukuki argümanlar üzerinde yapılması gerektiğine vurgu yaptı. Pektaş sözlerini şöyle tamamladı: "12 Eylül'ün hıyaliyeti Türkiye'nin üstünde dolaştığı sürece, ne demok-

rasi ve insan haklarının gelmesine, ne yolsuzlukların ve rüşvetin bitmesine, ne yoksulluğun ve soygunun ortadan kalkmasına, ne barış ve kardeşlik içinde yaşamamıza ve ne de gelişmiş ülkeler düzeyine erişebilmemize olanak yoktur. Bütün bunların önündeki engellerin başında 12 Eylül faşizminin ürünü olan darbe anayasası ikinci olarak da bu anayasayı ve darbeci ruhu kutsayan anlayışlar vardır. Daha güzel ve yaşanabilir bir dünya için 12 Eylül anayasasında ve onun ürünü olan din bezirgâni ve istismarcısı gerici ve şoven bütün yapılardan kurtulmak dışında bir yol yoktur."

Pektaş'ın ardından Ataman Kınış'ın oğlu Elvan Kınış ailesi adına duygularına dile getiren kıs bir konuşma yaptı ve her yıl bu tür panellerle gerçekleştirilen anma etkinliklerinden duydukları mutluluğu dile getirdi. Ataman Kınış'ın hayatından kesitler sunan kısa sununun ardından panele geçildi.

Panel yöneticiliğini Ramazan Pektaş'ın yaptığı panelde ilk sözü TMMOB Avukatı Nurten Çağlar Yakış aldı. Yakış hazırlanan pakette demokratik kamuoyu açısından sıkıntı taşıyan sendikal düzenlemeleri içeren ilgili maddelerin hazırlanışında sendikalardan görüş alınmadan, bugüne kadar söylenen gelen taleplere kulak tıkanarak maddelerin aslında nasıl anti-demokratik bir yöntemle hazırlandığından örnek verdi. Geçtiğimiz günlerde yayınlanan Devlet Denetleme Kurulu raporuna ilişkin de konuşan Yakış: "Mevcut Anayasa değişiklik paketinde doğrudan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına yönelik bir değişiklik olmasa da DDK raporuyla ortaya çıkan durum çok açıktır. Tabipler Birliği, TMMOB ve ZMO örneklerinden anlaşılabilir gibi kamu kurumu niteliği taşıyan meslek örgütlerinin kamu yararı gözetilen, kamusal denetim mekanizması olması gibi özellikleri nedeniyle birileri buralar hakkında iyi şeyler düşünmüyor. Bugüne kadar yasalama işleri hep anti-demokratik yöntemlerle işledi. Çünkü siyasi iktidarı denetleyebileceği bir mekanizma yok. Siyasi iktidara karşı duruş sergileyen mekanizmalar var, onlar da DDK raporu gibi bundan sonrası için düşündürücü sinyaller veren işlemlerle karşı karşıyalar" dedi.

Yakış'ın ardından konuşan Ankara Barosu Avukatlarından Tayyar Selçuk, bu gibi Anayasa değişikliği sürecini konu alan etkinliklerin bir süredir Baro tarafından da gerçekleştirildiğinden, mümkün olduğunca bu konuya duyarlı kimselere değişikliğin içeriği hakkında bilgi verilmeye çalışıldığından bahsetti. Selçuk 26 maddelik pakette hukukçular arasında çok tartışılan Anayasa Mahkemesi üyelerinin seçimine ilişkin

madde hakkında ayrıntılı bilgiler vererek şimdiki sistem ve önerilen arasında bir karşılaştırma yaparak, önerilen yöntemin Anayasa Mahkemesi'nin yapısında ne gibi değişiklikler getirebileceği üzerinde durdu. Selçuk Anayasa Mahkemesi üyelerinin seçimine ilişkin makamların atama, seçme ve önerme usullerine ilişkin bilgiler sundu.

Panelin son konuşmacısı Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Cüneyt Ozansoy oldu. Ozansoy mevcut değişiklik paketi için usul olarak birçok olumsuzluk taşımasına rağmen malum iktidarın bir projesi olarak değerlendirmenin çok da doğru olmayacağını belirtti ve ekledi: "Bu değişiklik paketinde karşı çıkılacak bir çok madde var ama bu tamamen karşı çıkılacak bir paket olduğu anlamına gelmez. İster beğenin ister beğenmeyin bu 26 madde değiştirilmek istendikleri maddelerden daha ileri maddelerdir. Şimdi bunu sadece "birileri" yaptı diye bu proje geri bir proje olmaz." Ozansoy mevcut durumdan örnek vererek konuşmasını şöyle sürdürdü: "Anayasa Mahkemesi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerini bugünkü anayasada zaten Cumhurbaşkanı atar. Cumhurbaşkanı da hem siyasi olarak, hem de teknik olarak yürütme demektir. Ama kafalarda şöyle bir düşünce var; Anayasa Mahkemesi üyelerini Cumhurbaşkanı da seçse meclis de seçse birilerinin yandaşlarından oluşacağı düşüncesi. O zaman belki şunu sormak gerekir: kim seçse yandaş olmaz? Bu değişiklik konusunda asıl derdimiz şudur: Anayasalar böyle değiştirilmez. Ben yaptım oldu diyerek Anayasa değişikliği yapılmaz. Bu yöntem karşısında durmamız gereken tamamen anti-demokratik bir yöntemdir. Ama düşünmemiz gereken önemli bir şey daha var o da alternatifinin ne olduğudur. Böyle olmaz biliyoruz peki biz ne öneriyoruz?"

Panel ikinci bölümde salondan gelen soru ve katkılarla devam etti. Panelistlere ikinci turda söz verilmesinin ardından son buldu.

ENERJİDE ÖZELLEŞTİRMENİN ETKİLERİ PANELİ (26 HAZİRAN 2010)

6 Haziran 2008 tarihinde hayatını kaybeden Konya İl Temsilci Yardımcısı İsmail Hasırcı anısına, EMO Ankara Şubesi Konya İl Temsilciliği tarafından 26 Haziran 2010 Cumartesi günü "Enerjide Özelleştirmenin Etkileri" başlıklı panel düzenlendi. İnşaat Mühendisleri Odası Konya Şubesi Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen panelin yöneticiliğini, EMO Konya İl Temsilcisi Ali Kemal Başaran yaptı. Panele konuşmacı olarak Atilla Kart (CHP Konya Milletvekili), Taylan Özgür Yıldırım (EMO Ankara Şubesi Sayman Üyesi), Şaban Güven (Konya Bölgesi Sulama Kooperatifleri Başkanı) ve Ebru Akgün Yalçın (EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi) katıldı.

Panelin açılış konuşmasını EMO Ankara Şubesi Sayman Üyesi Taylan Özgür Yıldırım yaptı.

Enerji alanında yapılan özelleştirmelere dikkat çeken Yıldırım şunları söyledi, "Enerji alanında yapılan özelleştirmelerin yanı sıra Tekel iş kolunda, limanlarda, şeker iş kolunda önemli özelleştirmeler var. Toplumun temel olarak bugün enerji denilen olayın kamusal süreç olduğu, kamu yararına yapılması gerektiği, enerjinin kamusal hak olduğu konusunda bilgilendirilmesi gerekiyor.

Özelleştirme süreçleri kayıptır. Buradan geriye dönülmesinin sağlanması gerekiyor. Şu an bir sürü HES'ler yapılıyor ve bunlar çevre talanı ile yapılıyor. Teknolojinin ilerlemenin yanında olsak da teknolojinin çevreye insana zarar vermemesi gerekiyor. Enerjinin hak olduğunu insanların hizmetinde olduğunu savunuyoruz. Özelleştirmeye karşı nasıl çözüm üretebiliriz nasıl yol haritası çıkarabiliriz tartışmak istedik.

"Kamu kaynakları talan ediliyor"

Panelde ilk olarak CHP Konya Milletvekili Atilla Kart konuştu. Enerjide özelleştirme yapılırken çok büyük rant ilişkilerinin gündeme geldiğini, kamu yararının gözetilmediğini belirten Kart şöyle konuştu, "Türkiye'nin yaşadığımız dönemde AKP'nin siyasi karakteristiğini göstermek bakımından özelleştirme konusunun, enerjideki özelleştirme konusunun önemli olduğunu düşünüyorum. Küreselleşme, liberalizm, özelleştirme bu kavramlar zannedersiniz ki birer sihirli değnek. Bu kavramların geçtiği yerde aksi görüş belirttiğiniz zaman siz statü-

kocu oluyorsunuz çağı yakalayamamış oluyorsunuz. Böyle bir bilgi kirliliği yaşıyorsunuz. Enerjide özelleştirme yapılırken çok büyük rant ilişkilerinin gündeme geldiğini biliyoruz. Özelleştirmede temel gerekçe verimliliği yakalamak, istihdamı artırmak olarak sunuluyor. Peki yapılan özelleştirme işlemlerinde gerçekten bunlar yerine getiriliyor mu?

Özelleştirmeler yapılırken kamu yararının esas alınmadığını, teknoloji yenilemesinin yapılmadığını, verimliliğin düştüğünü, istihdamda azalma olduğunu görüyoruz. Bu dönemin temel yanlışı şu, devleti ele geçirmeyi hedefleyen iktidar anlayışıyla karşı karşıyayız. Bu nasıl oluyor, devlet yönetiminde partizanca kadrolaşma hedefleniyor. Devlet yönetiminde kamu memuru değil partinin memuru var, cemaatin memuru var."

"Özelleştirmeyi araç olarak kullanıyorlar"

Özelleştirmenin AKP iktidarı tarafından araç olarak kullanıldığını, kadrolaşmanın dışında kamu kaynaklarının talan edildiğini vurgulayan Kart şöyle konuştu, "Talan edilen kamu kaynaklarının denetim dışı bırakıldığını görüyoruz. Seydişehir'de bir özelleştirme yapılıyor, o özelleştirmenin değeri 4 milyar dolar. Ne yapılıyor, 300-500 milyon dolara hemşerilerimize satıyorlar. Başlangıçta da kapalı kapılar arkasında da onların olduğu ortaya çıkıyor. Özelleştirmeyi hakkıyla yap. Özelleştirmeyi yaptın orada işgalin sürmesine izin verme. Antalya limanına mobilya fabrikası yapılıyor. O fabrikanın ortasına kömür tankları yapılıyor, o peşkeş yetmiyor. Onun üzerine Oymapınar Hidroelektrik Santrali'ni veriyoruz. Bunun değeri DPT'ye göre 1 milyar dolar. Bedavaya veriyoruz. Oymapınar'ı alanlar o sözleşmeye göre oradaki elektriğin yüzde 50'den fazlasını satamayacağı ifade ediliyor. Bakıyorsunuz oradaki enerjinin yüzde 90'ını satıyorlar. Bu şirket oradan bir yılda 120 milyon dolar kâr ediyor. Böylesine bir yolsuzluk mekanizması, birbirini giderek besleyen yolsuzluk mekanizması ile karşı karşıyayız. Konya'nın en önemli projesinden biri Mavi Tünel bunun tamamının yapılış ederi 150 milyon dolar. Onu hakkıyla yapmıyorsun bir çırpıda 120 milyon doları birilerine aktarıyorsun. TÜPRAŞ'ta gece yarısı operasyonu ile yüzde 76'sı satıldı. Kime satıldı İsraili iş adamına satıldı. Oradaki yolsuzluk 400 milyon dolardı. O gün orada 3 tane Mavi Tünel çalındı. Bunları yıllardır soruyoruz.

Yolsuzluğun olduğu yerde kayıt dışı yapılanmayı engellemezsiniz. Kayıt dışı yolsuzluğu besler, yolsuzluk kayıt dışılığı besler. Yolsuzluk kaynağı olarak enerji özelleştirmelerinin kullanıldığını, kamu kaynaklarının talan edildiğini söylemek istiyorum. Özelleştirme konusu olan hizmetlerin kamu hizmeti verimliliği içinde gerçekleştirilmediğini görüyoruz."

"Özelleştirmeler sonunda yolsuzluklar arttı"

Atilla Kart'tan sonra söz alan EMO Ankara Şubesi Sayman Üyesi Taylan Özgür Yıldırım, dünyada ve Türkiye'de özelleştirme kavramının nasıl ortaya çıktığını, hangi politikaların ürünü olduğunu aktardı.

Tüm dünyada özelleştirme uygulamalarının 1970'lerin ortasında ABD'de Reagan ve İngiltere'de Thatcher döneminde başladığının altını çizen Yıldırım şunları söyledi, "Özelleştirme uygulamaları neo-liberal politikalarının, bırakınız yapsınlar bırakınız geçsinler kavramının temel ayağını oluşturmaktadır. Türkiye'de 12 Eylül askeri darbesinin ardından bu süreç devam ettirildi. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından özelleştirmenin amacı şöyle ifade ediliyor, 'devletin güvenlik dışında diğer işletmeler üzerindeki yetkilerini bırakması.'

ÖİB yine bu özelleştirmelerin kamu üzerinden olması gerektiğini söylüyor. Özelleştirme üç yolla yapılıyor, toplu blok satış, kısmen devir veya kamudaki hizmetlerin paralı hale getirilmesi şeklinde. 12 Eylül askeri darbesi sonrası kapitalizme entegrasyon ile özelleştirme politikaları geliştiriliyor. 80 darbesi öncesi sosyal devlet anlayışı vardı.

Özel okullar o dönem yoktu, mezarda emeklilik yoktu, sosyal güvenlik vardı, TEK parçalanmamıştı. EBK, orman ürünleri, petrol ofisi, TEKEL, TÜPRAŞ kamunun elindeydi. Kamu hakim olduğu için taşeronlaşma da yoktu. Çernobil henüz patlamamış, yenilenebilir

enerji kaynakları o dönem gündemde, nehirler sular o dönem satılık değil.

O dönemde 'benim memurum işini bilir', 'devlet süt mü satacak?' söylemiyle devletin küçültülmesi açısından öneriler getirildi."

"Hükümet enerji sektörünü gözüne kestirdi"

Mevcut iktidarın enerji sektörünü gözüne kestirdiğini, TEK'in parçalı bir yapıya büründürüldüğünü yine TEDAŞ'ın 21 dağıtım şirketine ayrıldıktan sonra buların teker teker özelleştirme sürecine girdiğini aktaran Taylan Özgür Yıldırım sözlerini şöyle sürdürdü; "En büyük özelleştirme Ankara'da BEDAŞ'ta oldu. BEDAŞ, Sabancılara 1 milyar 200 milyon dolara satıldı. MERAM, Alarko Holding'e satıldı, ancak bu holdingin arkasından bir başka şirket kurarak yeni şirkete devredildiği, EMO tarafından hazırlanan raporlarla ortaya konuldu.

İlginç bir olay, BEDAŞ'ı, Sabancı ve Avusturya kamu şirketi ortak olarak alıyor. Bu iş Avrupa'da Avusturya'da kamu hizmeti olarak görülüyor. Bir kamu şirketi bunu 1,5 yıllık kârı karşılığı alıyor. Özelleşirmenin yansımalarını görmek için elektrik faturasına bakarsanız vatandaşa nasıl yansıdığını çok iyi görürsünüz. Özelleştirme halka zarar vermekten öte çalışanlara zarar veriyor. Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, 2010'da enerji özelleştirmeleri devam edecek diyor. Şu an Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş. Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin özelleştirmesi gündemde." Yaygın politikalar ve propaganda araçları sayesinde toplumun özelleştirme sürecini kanıksamış hale getirildiğini bu sürecin karşı konulamaz bir süreç olduğunun insanların kafasına yerleştirilmeye çalışıldığını belirten Yıldırım, "Özelleştirmelerden sonra yolsuzluklar artmış, kamu kurumları kalmamış, halkın sırtına vergi bindirilmiş, güvencesiz taşeronlaştırma ile işçiler ölümlere mahkum edilmiştir. İnsanların parasız sağlık, eğitim alma parasız kamu hizmeti alma hakkı ortadan kaldırılmıştır" dedi.

"Özelleştirme kalbimize, ciğerimize battı"

Konya Bölgesi Sulama Kooperatifleri Birliği Başkanı Şaban Güven de panelde yaptığı konuşmada, özelleştirmenin çiftçilerin kalbine battığını söyledi. Türkiye genelinde tarımsal sulamada kullanılan elektrik oranının Türkiye'de tüketilen elektriğin yüzde 3.4'ünü oluşturduğunu, bunun da yüzde 1.4'ünün Konya MEDAŞ'a bağlı 6 ilde kullanıldığını dikkat çeken Güven şunları söyledi, "Özelleştirme bizim kalbimize

çiğermize battı. Özelleştirmeden sonra tarımda kullanılan elektrik miktarı olarak geçen yıla oranla yüzde 50'ye varan azalma var. Tarımda kullanılan elektriği çiftçi kullanmaktan korkuyor. Artık ödemeler ay sonu peşin alınıyor. Çiftçinin aylık geliri yok. Bunu ödemek için 5 saat yapacağı ürünü 2 saat suluyor. Çiftçi sulama yapamaz hale geldi. Elektrik fiyatlarının pahalı olması, elektrik faturalarının aylık ödenmesi çiftçinin belini büktü.

Sulama Kooperatifleri Birlikleri çiftçisine elektriği peşin satmak zorunda. MEDAŞ'tan 9 günlük ödeme süresi veriyorlar, ödeyemezsen gelip kesiyorlar. ALARKO'ya devredildikten sonra daha iyi hizmet alacağımızı sanıyorduk tam tersi oldu.

Elimde bir dosya var. Bir sulama kooperatifinin yıllarca önce açılan tesislerinin bakım ve onarım karşılığında MEDAŞ'a devri ile ilgili bir dosya. Bakım onarım karşılığı sulama kooperatifleri tesislerini devretmiş, şimdiki şirket buralara ben bakmam diyor."

Çumra İşletme Müdürlüğü'nde özelleştirmeden önce 45 personel çalışırken bu sayının 19'a düştüğünü Çumra'da bulunan 28 sulama kooperatifinde her gün bir arıza olması durumunda personelin bu arızalara yetişmesinin mümkün olmadığını kaydeden Şaban Güven sözlerini şöyle tamamladı, "Özelleştirmeden önce birlik olarak MEDAŞ genel müdürlüğüne yazı yazdık, 'özelleştirme sonrası sulama kooperatiflerinin durumu ne olacak?' diye sorduk.

MEDAŞ Genel Müdürü bize verdiği yanıtta 'MEDAŞ bu güne kadar ne yaptıysa satın alanlar da bunu yapacak diye' dedi.

Buranın özelleştirmesindeki temel amaç, parasal kârdan ziyade Orta Anadolu tarımına vurulmak istenen darbedir. Yakında bir pilot uygulama daha geliyor, tarımsal sulamada kullanılacak suya takip geliyor, saat takılacak. MEDAŞ Genel Müdürlüğü'nü özler duruma geldik. Siyasilerden biri, 'Konya MEDAŞ'a olan 600 trilyonluk borcunuzu ödemezseniz de bizde bunları İsraililere satmasaydık' dedi. İsmi buradan vermeyeceğim.

Meclis'te Tarım Komisyonu toplantısına katıldım, bakanlar vardı milletvekilleri vardı. TEDAŞ Genel Müdürü'ne tarım sulamadan ne kadar alacağınız var dedim? '1,5 katrilyon asıl alacak, 1 katrilyon gecikme faizi alacağımız toplam 2,5 katrilyon alacağımız var dedi. Gecikme faizi yüzde 70-80 oranında. Vatandaşların en tabii hakkı olan elektrik kullanma hakkını elde edebilmek için bizler MEDAŞ'ın kapısında sürünlüyoruz. Arkadaşlarımız işlerini görmüyorlar, abone

yapmıyorlar. Yönetmelikte olmayan kurallar icat etmişler. MEDAŞ yatırım yapmıyor, yaptığınız yatırımı MEDAŞ'a bağışlıyorsunuz, onlar devletten bunun parasını alıyor."

"Özelleştirmelere karşı üretimden gelen gücümüzü yeterince kullanamadı"

Panelde son olarak söz alan EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Ebru Akgün Yalçın, özelleştirmelerin Türkiye'de yıllardır büyük bir kararlılıkla uygulandığını, kanuna aykırı hükümlerin yerleştirildiğini ve yargı kararlarının hiçe sayıldığını söyledi. Önümüzdeki dönem şeker fabrikalarının, ulaşımın, sağlığın, karayollarının özelleştirme kapsamında satılacağını vurgulayan Yalçın şunları söyledi, "Ülkemiz şu anda uluslararası hukuka göre tahkim ödeme riskine karşı karşıyadır. Elektrik özelleştirmeleriyle Türkiye'yi çok daha karanlık günlerin beklediğini söylemek gerekiyor.

Bu süreçte özelleştirme karşıtı güçler boş da durmadı bir şeyler yapıldı. Neler yapıldı? Kamu işletmelerinin özelleştirmelerine karşı o işletmelerde çalışanların başını çektiği eylemler düzenlendi. Çalışanlar iş güvencesi kaygısıyla çok ciddi eylemler yaptılar. Bu

mücadelelerde yeri geldi özelleştirmecileri içeri almadı, yeri geldi işletmeler terk edilmedi. Buna rağmen özelleştirmecilere karşı genel bütünlükçü mücadele yaratılamadı. Özellikle de özelleştirme karşıtı mücadele hukuksal zeminde kaldı. Bize yıllarca 'bu özelleştirmeler iyi olacak' denildi. Söyler misiniz hangi hizmetimiz daha sağlıklı oldu?

ÖKP'ler kurulmuş. Ne yapabiliriz, ne yapmalıyız? Aslında bir şeyler yapılmış. Özelleştirmeler durdurulamadı. Özelleştirmelere ilişkin mücadele platformu yanlış argümanlardan götürüldü. Borçlarımızı ödeyeceğiz, verimlilik olacak kârlılık olacak argümanları işin sınıfsal temelinden kaydirdi. Toplum tarafından özelleştirmelerin iyi de olabileceği noktasında algılar oluşmaya başladı.

Konyalı birisi 'İstanbul köprüsü özelleşsin beni ilgilendiriyor mu?' diye sorabiliyor. İstanbul köprüsünden elde edilen gelire karayollarının bakımlarının yapıldığını, oraların banka gibi para bastığını bilmiyoruz. Konyalıları ilgilendirmiyor gözüküyor. Konyalı o hizmeti almadığını düşünüyor. Bu istisnai olgular yüzünden özelleştirmeciler galip durumda gözüküyorlar."

"Özelleştirme karşıtı mücadeleler yalnız bırakıldı"

Özelleştirme karşıtı mücadeleleri yalnız bırakıldığını, sadece özelleştirmeden dolayı canı yanan işçilerin mücadele ettiğini diğerlerinin bu mücadeleye yeterince destek olmadığını anlatan Yalçın şunları kaydetti, "SEKA'daki işçiler kendilerini fabrikaya kapattıklarında biz bu eylemi sadece haberlerde alt yazı olarak gördük. TEKEL işçileri özelleştirme mağduriyetlerinden Ankara'daki direnişlerinde yankı buldu. TEKEL eylemine destek olmak kamudaki çalışan arkadaşlarımızı dolaştığımızda 'biz memuruz bizimle ne ilgisi var ki' dediler. Tekel işçileri Ankara'yı terk ettiler 657'nin değiştirilmesi, memurların iş güvencesinin ortadan kaldırılması gündeme geldi.

Özelleştirmeye karşı üretimden gelen gücümüz yeterince uygulanamadı. Özelleştirme karşıtlığında hep bizi çağ dışı gösterdiler. Nasıl bir kamusallık konusunda yeni bilgiler üretmedik. Hepimizin şikayet ettiği devlet dairelerine gittiğimizde 'bugün git yarın gel' uygulamasının olmadığı, herkese eşit, ulaşılabilir kamusallık uygulamasını gündemimize almalıyız. Özelleştirmelerin karşısına tüm kurumların yeniden kamulaştırılması tartışmalarını ele almalıyız. MEDAŞ'ı nasıl geri kazanabiliriz tartışmalarını yapmalıyız.

ÖKP içinde demokratik kitle örgütleri, sendikalar oluşturuldu. Bunların iş yerleri, mahalle ayaklarını oluşturup topyekün mücadele oluşturmamız gerekiyor. İşçiler memurlar köylüler özelleştirmeye karşı bir araya gelmelidir.

Ülke ölçeğinde birlikteliğimizi geniş yelpazeye yaymalıyız. Bir mücadele programımız olmalı. Sadece özelleştirme politikaları üzerinden değil, eşitlik özgürlük demokrasiyi aynı potada eritecek kamusallık tartışmaları yapılmalı.

Özelleştirmeye karşı yürütülecek mücadelede sağlanacak birliktelik özlediğimiz Türkiye özlediğimiz dünya hayata geçecektir. Başka bir elektrik üretimi iletimi mümkün diyorum."

Panelistlerin konuşmalarının ardından izleyicilerin soruları ve bu soruların panelistler tarafından yanıtlanması ile "Enerjide Özelleştirmenin Etkileri" paneli sona erdi.

HİZMETLERİN SERBEST DOLAŞIMI PANELİ (29 TEMMUZ 2010)

EMO Ankara Şubesi Kurucu Başkanı Kaya Nomaler ve 11. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Cihan Kayıket anısına 29 Temmuz 2010 Perşembe günü "Hizmetlerin Serbest Dolaşımı" başlıklı panel düzenlendi. EMO Genel Merkezi Toplantı Salonu'nda gerçekleşen panelin yöneticiliğini EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Ebru Akgün Yalçın yaptı. Faruk Özdemir (DİSK Genel-İş Sendikası), Ramazan Pektaş (TMMOB Ankara İKK Sekreteri) ve Ali Yiğit'in (EMO Ankara Şubesi) panelist olarak katıldığı panele katılmayan Prof. Dr. İzzettin Önder (İktisatçı) ise hazırladığı sunumu yolladı.

Panelin açılış konuşmasını yapan EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Ömürhan A. Soysal "Her ne kadar ülkenin gündemi çok hızlı değişse de bir yanıyla da suni gündemler üzerinden tartışmalar kamplaşmalar yaratılmaya çalışılsa da ve daha çok şu son zamanlarda 12 Eylül referandumu üzerinden belirli konular, kamplaşmalar gerçekleşmiş olsa da biz bugün aslında bu süreçlerin tümünün üst başlığı olabilecek başlıklardan biri olan hizmetlerin serbest dolaşımı üzerine bir panel yapacağız" dedi.

Hizmetlerin serbest dolaşımının Türkiye gündemine AB uyum yasaları çerçevesinde getirildiğini söyleyen Soysal konuşmasını şöyle sonlandırdı, "1960'larda Ankara anlaşmasıyla başlayan 1996'da Gümrük Birliği Anlaşmaları ile beraber çeşitli başlıklarda müzakereler yürütüldü ve Kopenhag Kriterleri çerçevesinde de Türkiye'nin önüne bir dizi ödevler konuldu. Bunlardan biri de "Hizmet Ticareti Genel Anlaşması" yani GATS'tı. GATS 1995 yılında Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmişti ve 155 hizmet alanından 72'sinde taahhütte bulunmuştu.

Özellikle GATS sürecini meslek alanımıza yönelik düzenlemeler ile ilgili dört büyük emperyalist ülkenin kontrolüne geçilmesi süreci olarak tanımlamak mümkün. GATS'a dair sadece şunu ifade etmek isterim TMMOB 36. Dönem çalışma programında genel olarak Avrupa sürecine dair şöyle bir önermede bulunulmuş; 'TMMOB, AB sürecini emekçi sınıfların çıkarları açısından ele almaktadır ve politikalarını buna göre belirleyecektir.'

Soysal'ın ardından açılış konuşmasını yapan Cihan Kayıket'in kardeşi Cihat Kayıket ise "Cihan Kayıket'i kaybedeli 18 yıl oldu. Biz ailesi olarak her sene katılana katılana bu acıyı hissediyoruz. Bu acıyı azaltan bu tür etkinlikleri yapan EMO Ankara Şubesi, mezarı başında anmaya katılan arkadaşları içimizdeki acımızı biraz da olsa azaltıyor. Buraya gelen herkese ve burada olmayıp da yüreği bizimle olan insanlara çok teşekkür ediyorum bizimle oldukları için" dedi.

Açılış konuşmalarının ardından panel Prof. Dr. İzzettin Önder'in sunumunun panel yöneticisi Ebru Akgün Yalçın tarafından okunması ile başladı.

Yalçın'ın ardından EMO eski Başkanlarından Ali Yiğit söz aldı. Yiğit konuşmasını hizmetlerin serbest dolaşımı, mühendislik alanına yönelik yapılan düzenlemeler, GATS'ın düzenlemeleri ve TMMOB'un bunlara yaklaşımı çerçevesinde geliştirdi. Hizmetlerin serbest dolaşımı konusunun Türkiye'de ve dünyadaki gelişimini kısaca özetleyen Yiğit, uluslararası düzeyde mesleki tanınırlık, akademik tanınırlık, Erasmus, Lingua, Sokrates ve Leonardo gibi öğrenci değişim programları hakkında bilgi verdi.

Hizmetlerin serbest dolaşımı ile ilgili düzenlemelerin

önceleri eşitler arasında sağlandığında çok sorun çıkarmadığını ancak bu düzenlemelere Türkiye gibi AB'ye çeper ülkelerin katılması ile bu ülkelerdeki mühendislerin serbest dolaşımını engelleyen düzenlemeler haline geldiğini vurgulayan Yiğit, bu uygulamaların asli olarak AB'nin kendisine üye olan ülkelerdeki vatandaşları korumak adına yaptığı politik kararlar olduğunu dile getirdi. AB direktiflerinin TMMOB'a yansımalarını da konuşmasında aktaran Yiğit, "TMMOB içinde yetkinlik, akreditasyon, uzmanlık, toplam kalite yönetimi, ISO ve benzeri tartışmaları ivedilikle sonlandırmalıyız. Ülkemizde temel sorunlar yetkin ve benzeri olmaktan değil; Eğitim sistemindeki eşitsizliklerden, eğitimdeki özelleştirmelerden, eğitimin ülke gerçekliğinden kopuk olmasından, istihdamın sürekli daralmasından, üniversitelerin müfredatlarıyla ilgili farklılıklardan, kaynaklanmaktadır" diyerek konuşmasına son verdi.

Yiğit'in ardından söz alan, Faruk Özdemir (DİSK Genel-İş Sendikası) ise konuşmasında genel olarak GATS ile ilgili yapılan düzenlemeler hakkında bilgi verdi. Hizmetlerin serbest dolaşımının şu haliyle Türkiye gibi ülkelere taşeronlaştırma ve beyin göçü olarak tersine döndüğünü söyleyen Özdemir, özel istihdam büroları, kıdem tazminatının kaldırılması ve 657 Sayılı Yasa'da yapılan değişikliklerin GATS ve benzeri uluslararası anlaşmalar ile yapılmaya çalışıldığını dile getirdi.

Panelde son söz alan EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Pektaş ise hizmetlerin serbest dolaşımı ile ilgili yapılan düzenlemelerin hemen hepsinin uluslararası sermaye gruplarının ve tekellerin lehine düzenlendiğini vurguladı.

Pektaş, "Serbest dolaşım hizmetle sınırlı değil. Mallar serbest dolaşım, işgücünün dolaşımı sınırlı sermaye sınırsız ve özgür bir şekilde dolaşım. Fikri mülkiyet de dolaşım. Sömürü düzeniyle kopyalama lisans

patent hakları. Hollanda bugün gelişmiş ama bu gelişmişliği fikir hırsızlığına borçlu" dedi. TMMOB'un Yabancıların Çalışması ile ilgili yasa için yaptığı mücadelenin de titizlikle yürütülmesi gerektiğini vurgulayan Pektaş, "Sermaye sonuçta kuralları kendisi koyar ve bu kuralları kendi lehine yorumlar ve bunu yaparken yalnız değildir.

TMMOB olarak dikkat etmemiz gereken bir etnik köken ya da milliyetçilik batağına saplanmaksızın kendi yaşadığımız yerelin haklarını koruyabilmek ve onları geliştirmek olmalıdır. Her türlü dolaşım hizmetler sermaye mal fikri mülkiyet ya da işgücü bütün bunların dolaşımında bir tek kural var: Sermayenin daha fazla kâr etmesi. Tüm haksızlıklara karşı hep beraber karşı koymalıyız. Yoksa sistem kendi kurallarıyla, silahlarıyla, kurullarıyla gelir bizim yaşantımızı alt üst eder. Onun sonunda bir tek derdi var daha fazla kâr etmek" diyerek konuşmasına son verdi.

Panel salondan gelen soruların panelistler tarafından yanıtlanmasıyla sona erdi.

